

munerne, uden at man samtidig undersøger, om nu ogsaa alle Kommunerne evner at bære disse Byrder.

Denne § 12 i det første Dyrtidslovsforslag er det første Forsøg paa at finde en rationel Løsning paa dette Omraade, en Løsning, der ydede alle Kommunerne et Tilskud i Forhold til deres Trang. Trangen bestemmes jo af to Faktorer, nemlig af de Byrder, der lægges paa Kommunerne, og den Evne, disse har til at bære Byrderne. Man maa undersøge, hvilken Skatteevne de paagældende Kommuner har. Jeg tør derfor nok sige, at dette Forslag, denne § 12, blev mødt med Forstaaelse og med Glæde af mange af de vanskeligst stillede Kommuner, idet man gik ud fra, at der her ikke var Tale om et enkelt, isoleret Forsøg, men at man nu fra Lovgivningsmagtens Side vilde tage denne Opgave op og søge at løse dette Spørgsmaal paa rationel Maade. Det er derfor ej heller med Venstres Villie, at denne Paragraf ikke er kommet med i de senere Dyrtidslove. Venstres Ordfører ved Dyrtidslovens Behandling i December 1916, Hr. Jensen-Sønderup, forsikrede, at Venstre ønskede denne Paragraf bibeholdt, og den ærede Ordfører for Socialdemokratiet, det ærede Medlem fra Rønne (Hauge), sluttede sig ogsaa til Sandbæks Tanke, og Folketingsmand Sandbæk pointerede selv, at det var nødvendigt, at man under disse ekstraordinære Forhold kom de vanskeligst stillede Kommuner til Hjælp, hvad man jo ogsaa havde gjort ved Statstilskuddet til Esbjerg og til Allinge-Sandvig. Naar Ministeren ikke var gaaet med til at sætte denne Paragraf ind i det nye Lovforslag, saa hang det, efter hvad der blev oplyst under Forhandlingen, sammen med, at Beregningen over, hvorledes dette Forslag havde virket, ikke var bragt til Ende. Der havde vist sig visse Vanskeligheder eller visse Urimeligheder. Og naar man i Betænkningen, der blev afgivet den 16. December 1916, ikke stillede Forslag om, at der fremdeles skulde ydes et Tilskud paa en halv Million Kroner til de vanskeligst stillede Kommuner, saa skyldtes det den Omstændighed, at den højtærede Indenrigsminister havde givet Udvalget Tilsagn om, at Ministeren senere vilde stille et selvstændigt Forslag om at yde et saadant Tilskud. Jeg vil gerne have Lov til med den højtærede Formands Tilladelse at oplæse den sidste Udtalelse, der, saa vidt jeg kan se, har været fremme paa Rigsdagen i den Sag, netop fordi jeg ved, at dette Spørgsmaal i saa høj Grad interes-

serer mange af de vanskeligst stillede Kommuner. Venstres Ordfører udtalte den 20. December 1916: „Jeg haaber, at naar Venstre ogsaa har vist Imødekommen ved at fratage Ønsket om at faa den halve Million Kroner til Fordeling blandt Kommunerne efter de særlige Regler, som det ærede Medlem fra Lemvig (Sandbæk) har Æren for i sin Tid at have opfundet, skal dette ikke betyde, at den halve Million ikke kommer til Udbetaling til Kommunerne ogsaa for det kommende Aar. Vi har været fuldt tilfredsstillede med, at den højtærede Indenrigsminister i Udvalget har erklæret, at naar han kan overse de Resultater, som opnaas med Hensyn til Fordelingen af den halve Million Kroner, som skal fordeles i indeværende Aar, vil han komme til Rigsdagen med saavel Oversigten over Fordelingen som et Forslag til Fordeling af et tilsvarende Beløb enten efter de samme Regler eller efter andre Regler, hvis det maatte vise sig, at de anvendte Regler ikke har virket paa en for Formaalet tilfredsstillende Maade.“

Forudsætningen ved Dyrtidslovens Behandling i 1916 var altsaa, at der ogsaa for Aaret 1917 skulde ydes de paagældende vanskeligst stillede Kommuner et Tilskud. Saa vidt jeg har kunnet skønne, er den højtærede Minister, uagtet der nu er gaaet ca. halvandet Aar, ikke kommet med et saadant Forslag eller med Oplysninger om, hvorledes denne Paragraf har virket. Jeg haaber altsaa, at der ikke maa blive vedtaget en ny Dyrtidslov, uden at vi faar et bestemt Tilsagn til Kommunerne om, at der ikke alene for Aaret 1917, men ogsaa for indeværende Finansaar vil blive ydet de paagældende Kommuner et Tilskud. Vel ved jeg, at der i det Lovforslag, der blev vedtaget i Marts 1918, forud for Valgene, er en Bestemmelse om, at Ministeren efter Samraad med Tingenes Finansudvalg kan disponere over 1/2 Mill. Kr. Men jeg antager ikke, at denne Bestemmelse skal træde i Stedet for det her omtalte Forslag, idet der der ikke er Tale om en rationel Ordning, et bestemt Princip, hvorefter Kommunerne har Ret til at faa Tilskud. Der har været Tale om, at der kan ydes Tilskud efter særlig Ansøgning, saaledes som Tilfældet har været for enkelte Kommuners Vedkommende. Jeg vil tillade mig at spørge den højtærede Minister, hvad Ministeren agter at gøre i denne Sag, om vi kan vente, der i Fremtiden vil blive ydet disse trængende Kommuner en saa-